

Ngäi viãt này có cái thú đäc truyän trình thám.

Cäu Täu Long / Hình Internet

Truyän trình thám cäa chúng ta không có nhiäu. Sau thäi kỳ Thä Lä với Lê Phong täi thäi kỳ Phäm Cao Cäng với Kä Phät thì thä loäi văn chäng đó bä đäy lui dän. Trình thám phóng tác cäa Läng Quân räi Hoàng Häi Thäy và nhiäu đäch giä khác cä đän đän län đät giành dân.

Có muän tìm ra nguyên bän thì cũng... khó, vì không có nhiäu ở Sài Gòn, mà chính mình thì cũng... chäng nhiäu chä.

Sau cuộc cä đäi đäi 1-9-7-5, chúng ta có thêm mät län đánh vät. Không chä với chä và nghĩa và tay chân đä kiäm viäc làm nuôi gia đình, mà còn đánh vät với cuän sách. Vào thäi kỳ đä bä y, sách báo tiäng Viãt chäa có nhiäu, nhà Xuân Thu hay Lê Bá Kông mäi chä tái bän mät sä, trong đó gän nhä không có truyän trình thám, loäi sách chäa đáng mät văn chäng.

Tái Ông Thốt Mã

Tác Giả: Quỳnh Giao

Thứ Năm, 30 Tháng 9 Năm 2010 09:18

Như chuyện Tái Ông Thốt Mã, trong cái rũi lũi có cái may!

Ngồi viết để ý đến trình thám ngoi quố c đố y. Sống trên xã ngoi ta mà không đố c sách củ a ngoi ta thì làm sao hi u xã hi củ a ngoi ta? Mà trình thám thốt ra là truy n xã hi đố t trong hoàn củ nh kố bí, và kích thích sồ tò mò củ a chúng ta. Mố củ n truy n là có chuy n đố u trí, xem tác giố đánh lố a sồ suy lu n củ a mình nhố thố nào.

Mố t lý do khác là tâm tồ bu n bã củ a ngoi tồ n n khi n mình ít đố c các tác phồ m văn chồ ng nố a. Đố c lố i “Chi n Tranh và Hòa Bình” củ a Tolstoy thì mình lố i nhố đố n... Sài Gòn và phim n nh xu t phát tồ tác phồ m này.

Trong các củ n trình thám, Quỳnh Giao thích nhố t lố i hình sồ liên quan đố n lu t pháp. Sách củ a Grisham hay Patterson vố n có... trí tuồ hố n truy n củ a Ludlum hay Forsyth. Cũng may là trong nhà, có ba ngoi đố u cùng thích đố c, mố i ngoi mố t lố i... Nhố đố y thì mố i đố ý tồ i truy n trình thám củ a hố c giố Hòa Lan là Robert Van Gulik. Ông này tinh thông củ trăm truy n và chố c ngôn ngữ, rố i bu n bu n viết truy n trình thám... đố i Đố ng, hố n ngàn năm trồ c củ bên Tồ u.

Cũng nhố có liố c qua nhi u lố i truy n nhố vồ y mình mố i khám phá ngoi c. Tìm ra mố t tác giố Tồ u củ bên Mồ, viết truy n trình thám hi n đố i ... Thồ ng Hố i. Tên ông ta là Qiu Xiaolong mà nhố có mố y ngoi thông thái trong nhà, Quỳnh Giao mố i biố t là tên chồ Hán là Củ u Tiồ u Long. Xin quý đố c giố đố ý đố n tác giố này.

Tác giố sinh năm 1953 củ Thồ ng Hố i, thân phồ là giáo viên tồ c là ngoi củ có hố c trong xã hi củ đó và vì vồ y bồ vồ ng trong vồ Cách Mồ ng Văn Hóa, năm củ u bé Tiồ u Long còn là hố c sinh. Khi ông bồ bồ lố i ra đố u tồ mà mố t đã gồ n mù vì bồ đánh thì củ u phồ i nố n nót viết bồ n tồ thú do ngoi củ cha đố c cho mình. Con đố ng đố n Tiồ u Long vào văn chồ ng là nhố vồ y đố y!

Sau mố i năm đố c củ i tồ o, Tiồ u Long mố i đố c đi hố c lố i và cái mố m văn chồ ng đố n củ u vồ văn hố c củ củ a Trung Hoa, rố i mố ra thi ca thồ giố i khi hố c ngoi củ ngố. Củ u miố t mài đố c Shakespeare, Jack London hay Mark Twain và mê nhố t là thồ T.S. Eliot cùng truy n trình thám củ a Conan Doyle...

Trong đố i ngoi củ i, ai ai cũng có thồ trố i qua nhố ng hố n nố n và đi tìm giố i thoát trong văn chồ ng, nhố ng cũng củ n phồ i có năng khi u, và nhố t là may mố n. Tái Ông Thốt Mã mà!

Tái Ông Thốt Mã

Tác Giả: Quỳnh Giao

Thứ Năm, 30 Tháng 9 Năm 2010 09:18

Là người di cư thối T.S. Eliot ra tiếng Táu, cậu đß cß pß hß cß ngß mß tß năm qua sống tß i sinh quán của nhà thơ, tß i St. Louis. Chuyßn Tái Ông Thốt Mã lß i tái dißn.

Đß Hoa Kß, đang chuyßn bß lußn án tßn sĩ thì Cßu Tißu Long làm bß pß lß y tßn cßu giúp nßn nhân vật thám sát Thiên An Môn năm 1989. Nhờ báo chí Mß mau mßn phóng tên mình lên đài, gia đình ở nhà lß pß tß cß đß cß công an thăm hỏi. Còn cußn thß mà Cßu Tißu Long đß tính xußt bßn lß pß tß cß chßt yßu.

Nhßng trong cái rß iß iß có cái may. Cßu Tißu Long và người vợ ở luôn bên Mß, trở thành công dân Mß! Cái rß iß cßa tác giả là cái may của Hoa Kß vì có thêm một giáo sư dạy đß iß hß c, một tác giả làm thơ và viết truyện bằng tiếng Anh. Nếu đam mê truyện trinh thám thì thß i còn trở đã trào dâng và đß a Cßu Tißu Long viết Thßng Hß iß cßa thß i thanh xuân đß yß sống gió...

Cßu Tißu Long viết truyện trinh thám về Thßng Hß iß trong những năm đß iß đß iß và viết rất hay! Xußt bßn năm 2000, tác phẩm đß uß tay là cuốn “Cái Chßt Của Một Anh Thơ Đß” - Death of a Red Heroin - đß cß giß iß phê bình Hoa Kß và Âu Châu nhiệt liệt ngợi khen. Nếu iß tß pß là sáu cuốn khác, cũng lý kß không kém!

Gßn như truyện Simenon mà tß iß tßn hßn nhißu, truyện trinh thám của Cßu Tißu Long dường như không khí mußn màu của xã hội công sßn Thßng Hß iß khi tß pß xúc vß iß kinh tß thß trßng và gß pß cßn sßt vß da. Đß cß giß nß iß đß uß tán tßng nên truyện của Cßu Tißu Long đã đß cß phiên dịch qua 23 thß tiếng, bán cả triệu cuốn.

Rßt bßn nhß y, tß mß yß năm trởß cß nhßt báo Le Monde của Pháp mời tác giả trinh thám viết về chuyßn hißn thß cß xã hội. Tß đó mời có cuốn “Phong Trßn Đß” - Cité de la Poussière Rouge, mà bên Mß đã xußt bßn thành “Years of Red Dust”...

Nhà cầm quyền Bắc Kinh bßn... bßt quàng làm hß!

Tác giả đß cß hß iß hßng đß dißn thuyết và thi ca. Tß pß thß bß bßp chßt năm xưa nay đß cß hß iß sinh, sống xußt bßn trong năm nay tß i Thßng Hß iß.

Tái Ông Thốt Mã! Nhờ thích đß cß trinh thám, người viết cốt “tß pß ghi” này lß iß bißt thêm về một tác giả, một nhà thơ và giáo sư có tài, đß cß thß giß iß Âu-Mß mßn mß và sống có ngày dạy về thơ T.S. Eliot cho trẻ em Trung Quốc!

Tái Ông Thốt Mã

Tác Giả: Quỳnh Giao

Thứ Năm, 30 Tháng 9 Năm 2010 09:18

Thơ rời trông ngời i lời nghĩ đến ta.

Tôi California và cội miền Tây nước Mỹ, các gia đình Trung Hoa đưa gỏi con tràn ngập các đũa hực danh tiếng nhốt, và chăm chút móm non âm nhạc tở khi còn bé. Trong mốt thớ hớ nớ a thôi, nhân tài ngời i Mỹ gốc Hoa sớ rớt đông. Các dàn nhạc giao hưởng Hoa Kỳ sớ có rớt nhiu nhạc sĩ vĩ cầm, dờng cầm hay trung hồ cầm gốc Hoa... Làn sóng đó đang trào dâng.

Chúng ta vớ a mốt Thơ Trờng. Vớ i ngời i viết là cây bút vớng chấi và điều luyờn nhốt không chớ cớ a miền Nam mà cớ a cớ nước Việt trong và ngoài tở mớ y chớ c năm qua. Nhớ ng ngoài mốt sớ đớ c giớ và bớng hồu, ít ai nhớ c tở i ông. Văn chớ ng thơ giớ i thì có lờ cũng chớ ng biớ t tở i. Nớ u Thơ Trờng mà viết bớng Anh ngữ, hồ c có ngời i chuyờn ngữ tác phớ m cớ a ông thì có lờ sớ thơ đã khác.

Dù sao thì cũng đờng buờn. Nớ u đờ c biớ t vớ chuyờn cớ a chúng ta, đôi khi Cớ u Tiớ u Long có lờ i an i. Ngày đờ t chân tở i St. Louis vào năm 1988, ông tò mò hồ i dân chúng đờ ng đờn ngôi nhà xớ a cớ a nhà thơ T.S. Eliot và đờu đờ c mớ i ngời i hồ i lờ i: "T.S. Eliot là ai vớ y?"

Chúng ta là ai vớ y?